

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

NEVOIA DE DUMNEZEU ȘI CAPCANELE VICLEANULUI DIAVOL

DUMINICA DINAINTEA ÎNĂLTĂRII SFINTEI CRUCI

(Convorbirea lui Iisus cu Nicodim)

SF. MC. MINODORA, MITRODORA
ȘI NIMFODORA

În duminica de astăzi, așezată înaintea Înălțării Sfintei Cruci, textul evanghelic ce se citește la Sfânta Liturghie face parte din convorbirea Mântuitorului Hristos cu cărturarul Nicodim. Fragmentul face referire la relația cu Tatăl ceresc, trimiterea Fiului Omului și faptul că, prin credință, ne câștigăm mântuirea sufletelor. Textul de la Ioan 3, 13-17, pune în mod special problema relației cu Tatăl și problema credinței. Ambele teme sunt esențiale pentru viața noastră duhovnicească și ele sunt ținte pentru viclenia diavolului.

În discursul nostru bisericesc, termenii de „cer”, „rai”, „împărăția lui Dumnezeu”, „viața veșnică” și alții presupun o legătură cu Dumnezeu. Niciunul din aceste cuvinte nu are sens fără raportarea la Dumnezeu. Relația cu divinitatea este înscrisă în firea umană și nu există niciun popor care să nu se roage, fiecare după specificul său. Calea creștinătății este Biserica, pe care Mântuitorul, prin Sfinții Săi Apostoli, a lăsat-o să fie mediul în care omul își câștigă mântuirea. Totuși, mulți creștini se mângâie cu gândul că „se pot ruga și singuri”, că „n-au nevoie de intermediari”. În acest sens, Hristos spune că „NIMENI nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer” (Ioan 3, 13), arătând clar că nu există altă cale către Cer, decât prin El.

A doua afirmație a pericopei evanghelice de astăzi este „ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3, 15). Interpretarea greșită,

superficială a acestei afirmații, care poate fi ușor scoasă din contextul evanghelic general, a dus grupările protestante și toate sectele neoprotestante la învățătura greșită că omul se mântuiește exclusiv prin credință și că a crede este un lucru ușor. Dar Mântuitorul Hristos continuă discursul lui cu unul din cele mai frumoase și mai importante versete din Noul Testament: „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3, 16). Dacă citim pasajul cu atenție, înțelegem că trebuie să fie credința noastră pe măsura dragostei lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu „așa a iubit lumea”, atunci și noi trebuie să spunem că „așa credință am avut”. Prin credință, Dumnezeu ne cheamă către înălțime!

Însă aici intervine viclenia vrășmașului diavol, care caută orice cale prin care ar putea să ne îndepărteze de

Dumnezeu. Cele două adevăruri pe care ni le transmite acest pasaj evanghelic, și anume că nu putem ajunge la rai decât prin Hristos, precum și faptul că trebuie să avem o mare credință în Dumnezeu, sunt relativizate în mințile noastre prin înșelare. Nu suntem și nu putem fi propriul nostru dreptar și propriul nostru judecător. Trebuie să tindem către Hristos și să răspundem chemării Lui. Dacă noi, creștini fiind, nu suntem pe calea Bisericii și nu avem credință neșrămutată în Hristos, atunci nu putem nădăjdui la mântuire. Vicleanul diavol, care este tatăl minciunii, încearcă să ne îndepărteze de calea adevărului prin gândul că putem și singuri, că n-avem nevoie de ajutor și prin teama de o judecată prea aspră. Dar, spune tot Hristos, „n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.” (Ioan 3, 17) ❖

Pr. Vlad Mîndru

ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

Cea mai veche sărbătoare în cinstea Crucii

Acest praznic este încadrat de două duminici. În Duminica care precede această sărbătoare, numită Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Crucii, ne este arătată crucea ca simbol izbăvitor, așa cum l-au văzut prorocii Vechiului Testament, iar în duminica viitoare, numită Duminica după Înălțarea Sfintei Crucii, vedem taina lucrătoare a Crucii și cum fiecare creștin trebuie să-și poarte cu răbdare crucea sa, privind încrezător la Stăpânul Hristos.

Ce sărbătorim în această zi?

Sărbătorim două evenimente deosebite din istoria lemnului Sfintei Crucii:

❖ Aflarea Crucii pe care a fost răstignit Mântuitorul și înălțarea ei solemnă în văzul poporului, de către episcopul Macarie al Ierusalimului, în ziua de 14 septembrie din anul 335;

❖ Aducerea sau întoarcerea Sfintei Crucii de la perșii păgâni, la anul 629, pe timpul împăratului bizantin Heraclius, care a depus-o cu mare cinste în biserica Sfântului Mormânt (a Sfintei Crucii) din Ierusalim, după ce patriarhul Zaharia a înălțat-o în văzul credincioșilor, la 14 septembrie 630.

Conform unei cronici anonime, sărbătoarea solemnă a Înălțării Sfintei Crucii a luat ființă în anul 335, când după ziua sfințirii basilicii construite de Constantin cel Mare deasupra Mormântului Domnului, zi în care se împlineau și 30 de ani de domnie a împăratului, eveniment la care au fost prezenți și episcopii participanți la Sinodul de la Tyr (iulie 335), episcopul Macarie al Ierusalimului a arătat, pentru prima dată, de pe amvonul bisericii sfântul lemn al Crucii Răstignirii, poporul strigând: „Doamne miluiește!”

De atunci a rămas definitiv ziua de 14 septembrie ca sărbătoare a „Înălțării” sau „Arătării” Sfintei Crucii. Cu timpul, sărbătoarea principală de la 13 septembrie, adică aniversarea anuală a sfințirii bisericii lui Constantin, care prilejuise înălțarea solemnă a Sfintei Crucii, a rămas în umbră și, deși a fost celebrată prin slujba zilei - care figurează încă în Mineiul ortodox pe septembrie (la ziua de 13) - ea a rămas ca o simplă înainte-prăznuire a sărbătorii Înălțării Crucii, de a doua zi (14 septembrie), pe care a trecut accentul principal. La aceasta s-a adăugat și amintirea aflării Sfintei Crucii, care se sărbătorește până atunci la date diferite: la unii în Vinerea Patimilor, la alții în Lunea Paștilor.

Crucea este cel mai important semn și simbol al creștinătății și după cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „Cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu” (1 Corinteni 1, 18). Cea mai veche și mai importantă dintre sărbătorile ortodoxe închinată cinstirii Sfintei Crucii este Înălțarea Sfintei Crucii, la 14 septembrie, care este numărată între praznicele împărătești. În această zi sărbătorim de fapt amintirea a două evenimente deosebite, din istoria lemnului Sfintei Crucii.

Deși pelerina apuseană Egeria afirmă că aflarea Crucii a avut loc în aceeași zi în care s-a sfințit biserica Sfântului Mormânt, adică la 13 septembrie, se pare că, la început, Aflarea Sfintei Crucii și Înălțarea Sfintei Crucii au fost sărbători separate și serbate la date diferite, așa cum, de altfel, le găsim încă până astăzi la unele popoare creștine. Astfel, pe când Înălțarea Sfintei Crucii se sărbătorește pretutindeni la 14 septembrie, Aflarea Sfintei Crucii e sărbătorită în Biserica apuseană la 3 mai: Inventio Sanctae Crucis, sărbătoare care asociază cultul Crucii cu Festivitățile pascale, fiind la origine aniversarea anuală a sfințirii basilicii Sfintei Crucii din Roma, zidită de Sfânta Elena în amintirea Crucii salvatoare, care se arătase pe cer fiului ei. Aici Sfânta Elena a adus apoi o parte din lemnul Sfânt al Crucii descoperite de ea, care se păstrează până acum.

Pe lângă cele două zile pe săptămână, miercuri și vineri, consacrate cinstirii permanente a Sfintei Crucii, a doua sărbătoare importantă a Sfintei Crucii este Duminica a treia din Postul Paștilor, numită a Crucii, ce a fost instituită la Constantinopol în secolul al VIII-lea. De asemenea, ziua de 1 august este închinată Sfintei Crucii pentru că atunci sărbătorim scoaterea Sfintei Crucii, iar la 7 mai prăznuim pomenirea arătării semnului Sfintei Crucii pe cer, la Ierusalim.

Prăznuirea Sfintei Crucii și postirea din ziua sărbătorii

De Înălțarea Sfintei Crucii se îmbină într-un mod paradoxal prăznuirea

sfântului obiect, care înseamnă mântuirea noastră, cu postul din ziua praznicului. Prin aceste două, slăvirea Celui ce S-a răstignit pentru noi și puțina asceză cerută de Biserică, ni se arată că de Sfânta Cruce nu ne putem apropia decât într-o stare de jertfă, de lepădare de sine. În momentele importante din anul bisericesc, la marile sărbători, suntem chemați în prealabil la postire, adică la o perioadă de primenire sufletească și trupească pentru a fi capabili să receptăm binecuvântarea și harul lui Dumnezeu care ni se transmit.

La Înălțarea Sfintei Crucii, postirea este și în ziua praznicului. Sfânta Cruce nu este numai un semn exterior, ci și o stare interioară, și asta se vede din faptul că Mântuitorul, înainte de a fi răstignit pe Cruce, îi îndeamnă pe ucenici și pe toți oamenii să se lepede de sine, să ia crucea și să Îi urmeze Lui. Starea de jertfă și asumare a crucii este prezentată de El ca o cale înainte de jertfa răscumpărătoare, înainte de a sfinți Crucea cu sângele Său. Din cuvintele Domnului se desprind înțelesuri aplicabile la dimensiunea vieții noastre comune, care, deși nu se poate compara cu viața Lui pământească, ea trebuie să se conformeze chipului în care El a viețuit. Înțelegem că pentru a săvârși un lucru important noi trebuie să trecem prin cruce ca stare interioară de smerenie și trăire a învățăturilor Domnului. În asumarea crucii ne eliberăm de cea mai presantă influență a noastră, egoismul, căci sinele nostru este marcat de cea mai cumplită cădere, de mândrie. ❖

AȘTEPTĂRI ȘI ÎNTREBĂRI LA ÎNCEPUT DE NOU AN ȘCOLAR

Multe emoții în această zi unică. Cei care pășesc întâia dată la școală sau grădiniță sunt cuprinși de neliniști în fața necunoscutului. Iar fiecare etapă de 4 ani aduce emoții de același fel, desigur mai estomate. Apoi, părinții și bunicii se bucură pentru copiii lor, dar au în minte zeci de întrebări la care nu întotdeauna găsesc cel mai bun răspuns. Printre altele: „Pregătirea pe care o vor primi copiii este de calitate? Programul, manualele, calificarea profesorilor vor fi corespunzătoare? Colegii, apropiați și sociabili? Copilul se va adapta cerințelor școlare și va fi răbdător, perseverent și dornic să știe cât mai multe?”

Noua lege a învățământului preuniversitar

Și nu în ultimul rând și părinții, și profesorii sunt bulversați de atâtea și atâtea schimbări în învățământ, care au devenit regulă și normalitate în învățământul românesc. De peste trei decenii ne jucăm de-a schimbarea. Peste 30 de miniștri au fost schimbați la cârma ministerului învățământului, legea învățământului s-a modificat în fel și chip, chiar de la 3 septembrie 2023 intrând în vigoare Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Așa încât, datorită schimbărilor frecvente și a lipsei predictibilității, părinții bobocului care intră azi în clasa întâi nu pot să-și imagineze, teoretic, traseul educațional al copilului lor. Iar corpul profesoral încearcă să se adapteze din mers la toate modificările la care este supus învățământul. Cu un procent mare de cadre didactice netitularizate și cu cerințe salariale parțial rezolvate în greva din această vară, sperăm că personalul didactic va găsi puterea și înțelepciunea de a-și îndeplini profesia atribuțiile din fișa postului. Nu mai vorbim de faptul că bugetul educației, deși stabilit la 6%, nu atinge în acest an decât 3,1% ...

Debutul acestui an, ca și al celor trecuți, stă sub semnul așteptării, al interogației, al unei demotivări sau blazării. Asistăm la o criză a învățării, la o depreciere a interesului pentru actul formativ atât la nivelul educației, cât și al educatorilor. De ce să mai înveți dacă modelele de succes în plan social nu concordă cu ceea ce se declamă în sala de clasă? De ce să investești efort și ani de sacrificiu când performanța școlară nu este valorizată sau fructificată în etapele care urmează? De ce să te mai străduiești să acumulezi cunoaștere sau experiență dacă valorile propuse sau induse în perimetrul școlar

Nu de mult, la 1 septembrie, începeam anul bisericesc. Măine, 11 septembrie, clopoțelul va suna deschiderea școlilor și a grădinițelor. În atmosferă de sărbătoare, copii, părinți și bunici, educatori, învățători și profesori se vor întâlni în curtea școlii sau a grădiniței pentru a începe un nou an școlar.

nu își găsesc corelații sau materializări în lumea în care absolventul urmează să se integreze?

Biserica și Școala

Din anul 1990, în prima zi de școală nu lipsesc de la festivitățile de deschidere a anului școlar preoții care binecuvântează elevii, profesorii și părinții celor mici ca darurile de cunoaștere intelectuală și de har să se reverse peste toți. Nu de puține ori ne-a fost dat să auzim remarci nepotrivite de la cei care nu înțeleg că slujba oficiată la începutul anului școlar aduce o revărsare de lumină și binecuvântare cerească peste instituția școlii. În anul 1989, s-a murit pentru libertate și DA, și pentru dreptul de a-L simți pe Dumnezeu prezent în societatea românească, nu doar în biserici, nu ascuns în iconițe purtate cu teamă sau puse pe sub perdele prin casele credincioșilor, de frica de a nu fi deconspirați. Când nu suntem adumbriți de fiorul credinței, când legătura personală cu Dumnezeu nu există, nu pricepem că prin această slujbă Hristos Dumnezeu, Izvorul Înțelepciunii, Lumina, Calea, Adevărul și Viața, devine „coleg de cancelarie” cu învățătorii și profesorii, îi inspiră și-i binecuvântează în activitatea lor. Iar prin rugăciunile de binecuvântare de la început de an, Hristos devine și „coleg de bancă” al fiecărui învățăcel, călăuzindu-l și luminându-l. El ne-a poruncit: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția lui Dumnezeu. Adevărat zic vouă: Cine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea. Și, luându-i în brațe, i-a binecuvântat, punându-și mâinile peste ei” (Mc. 10, 11-16).

Mai ales în aceste vremuri tulburi, fără

perspectivă, când resursele bugetare nu acoperă mai nimic din nevoile acestor țări, inclusiv ale învățământului, când însăși viitorul profesional al absolvenților este pus sub semnul întrebării, a cere și a primi harul și întărirea dumnezeiască pe acest drum este cel mai înțelept lucru pe care îl putem face. Iar în programa școlară, care sperăm că în acest an nu va fi „îmbogățită” cu „educații” nepotrivite pentru vârstă, inocența și discernământul copiilor - la fel de rele ca și drogurile pentru sănătatea lor mintală, sufletească și duhovnicească - să-și găsească locul și rostul binecuvântat religia. În mesajul adresat de PF Părinte Patriarh Daniel la începutul anului școlar 2023-2024, acesta spune: „Îți felicităm și binecuvântăm pe elevi, părinți, bunici, învățători și profesori, îndemnându-i, cu dragoste părintească, să cultive învățătura creștină în viețile lor. (...) Într-o societate tehnicizată și secularizată, în care valorile spirituale sunt neglijate, fiind promovate adesea nonvalorile și modelele efemere, este necesară reșezarea educației pe învățătura izvorâtă din Evanghelia iubirii smerite și milostive a lui Hristos. În Familie, în Biserică și în Școală, este relevantă valorificarea specificului formativ al educației religioase, care contribuie la afirmarea valorii eterne și a demnității persoanei umane, precum și la reducerea efectelor negative ale crizei contemporane de identitate și de orientare.”

Așadar, pe lângă educația și îngrijirea copiilor, să nu-i privim de izvorul „a toată darea cea bună și tot darul desăvârșit”, Dumnezeu. Urmărim o

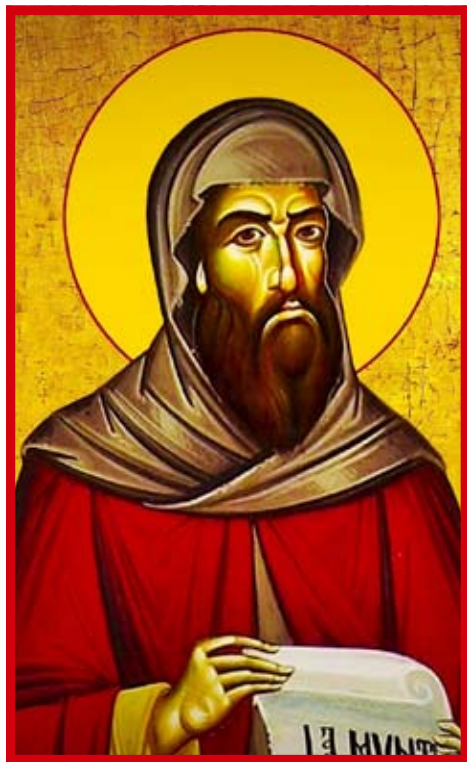
temeinică dezvoltare a personalității lor, dar de ce ar trebui să facă parte și Dumnezeu dintr-un astfel de proces complex? Răspunsul ni-l dă Sfântul Ioan Gură de Aur: „Creșteți pe copiii voștri întru învățătura Domnului, cu multă băgare de seamă. Un tânăr de a cărui educație nu te ocupi este ca un pământ înțelenit pe care cresc mulți spini. Să aruncăm, dar, asupra tinerilor focul Duhului Sfânt, să ardem dorințele lor rele, să întoarcem brazdele ogorului sufletului lor și să-i facem gata de a primi sămânța. Să arătăm lumii pe tinerii noștri mai cuminți și mai înțelepți. De aceea nu încetez de a vă ruga cu lacrimi și a vă cere ca, înainte de toate celelalte, să dați copiilor voștri o bună educație. Dacă-ți iubești copilul, arat-o prin educația ce i-o dai. De altfel, ai și răsplată. Crește un atlet pentru Hristos!”

Noul an începe și la grădinița Parohiei Șerban Vodă

Cu multă grijă din partea părintelui paroh, cu tinerețea, profesionalismul și dedicarea personalului didactic, cu încrederea părinților și cu zâmbetul, energia și visele celor mici, sperăm ca

acest an să fie unul binecuvântat, micii boboci să aibă parte de ce-i mai bun, să deprindă multe lucruri frumoase și utile, să crească în pace, în credință și în iubire. Iar educatorii și părinții să se mândrească și să se bucure de prichindeii lor. Amin! (Maria B.) ❀

SFÂNTUL CUVIOS IOAN DE LA PRISLOP

În decursul existenței sale de șase veacuri, mănăstirea Prislop a îndeplinit un însemnat rol cultural-bisericesc în viața românilor transilvăneni. Aici se pare că s-a retras, spre sfârșitul vieții, însuși Sfântul Nicodim de la Tismana și a copiat cunoscutul Tetraevanghel slavon din 1404-1405, unul din marile valori ale patrimoniului cultural-artistic al țării noastre.

găciune, împletită cu muncă și săvârșirea de fapte bune. După un număr de ani, dorind să ducă o viață și mai liniștită, retrasă cu totul de lume, și-a găsit un loc, ca la 500 m de mănăstire, pe malul prăpăstios al râului Slivuț, unde și-a săpat singur, cu mari nevoițe, o chilie în piatră, cunoscută până azi sub numele de „chilia sau casa sfântului”. Aici și-a trăit restul zilelor, în neîncetate rugăciuni și ajunări, întocmai ca marii nevoitori întru cele duhovnicești din primele veacuri creștine. Dar a fost voia lui Dumnezeu ca viața lui îmbunătățită să se sfârșească prea devreme. Spune tradiția populară că, pe când își făcea o fereastră la chilia lui, doi vânători de pe versantul celălalt al prăpastiei l-au împușcat, fără să știe cine era. Așa s-a săvârșit din viață cuviosul sihastru Ioan de la Prislop. Poporul dreptcredincios l-a socotit sfânt încă din timpul vieții sale, iar după uciderea lui, această credință s-a întărit și mai mult.

Vestea despre viața sa aleasă și mai ales despre moartea lui tragică a ajuns până peste munți, în Țara Românească, de unde au venit câțiva cuvioși călugări, care i-au cerut trupul de la rude, ducându-l într-una din mănăstirile de acolo.

Sfântul Ioan de la Prislop a fost, este și va fi - pentru credincioșii din părțile Hațegului și Hunedoarei, cât și pentru tot omul ce caută mântuirea - o pildă vie de sfințenie, iar chilia lui rămâne mereu un loc de pelerinaj și de reculegere sufletească pentru toți cei ce caută cuvânt de mângâiere și de întărire în locurile de mare frumusețe naturală ale Prislopului, în care au trăit atâția cuvioși călugări cu viață aleasă și bineplăcută lui Dumnezeu. Acestea au fost motivele pentru care a fost canonizat oficial, prin hotărârea sinodală din 20 iunie 1992. Pomenirea lui se face în ziua de 13 septembrie, el fiind înscris în sinaxar și în calendarele noastre bisericești ❀

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 10-17 SEPTEMBRIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 10.09	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (Convorbirea lui Iisus cu Nicodim) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 13.09	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu; Slujba de priveghere
Joi 14.09	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Înălțarea Sfintei Cruci - Utrenia, Sfânta Liturghie (Post)
Vineri 15.09	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 16.09	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 17.09	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (Luarea crucii și urmarea lui Hristos) - Utrenia, Sfânta Liturghie

De aici s-au ridicat doi vrednici ierarhi ai Transilvaniei: mitropolitul Ioan din Alba Iulia - fost egumen - care a păstorit în zilele de glorie ale lui Mihai Viteazul, și episcopul Teofil de la Vad, dar poate și alții, pe care nu îi cunoaștem. Iar pe la mijlocul veacului al XVIII-lea, tot din obștea Prislopului s-au ridicat unii apărători ai credinței ortodoxe în fața încercărilor de atragere a călugărilor de aici la uniație.

Dar, de trecutul mănăstirii se leagă și amintirea unui sfânt. Se spune că un tânăr cu numele Ioan, din satul Silvașul de Sus - în hotarul căruia se află și mănăstirea - și-a părăsit casa părintească, s-a închinoviat în obștea călugărilor de la Prislop, ducând o viață aleasă de ru-